NN 65/2020 (3.6.2020.), Presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske poslovni broj: UsII-308/18-8 od 12. veljače 2020.

VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

1305

PRESUDA

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda, Lidije Vukičević, predsjednice vijeća, mr. sc. Inge Vezmar Barlek i Marine Kosović-Marković, članica vijeća, te sudske savjetnice Alme Beganović, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja Hrvatskog Telekoma d.d. iz Z., koji zastupa I. B., dipl. iur. na temelju generalne punomoći broj: Su-511/2013, protiv tuženika Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, Z., uz sudjelovanje zainteresirane osobe G. L., kojeg zastupa odvjetnik D. Š. iz Z., radi utvrđivanja infrastrukturnog operatora i utvrđivanja visine naknade za pravo puta, na sjednici vijeća održanoj 12. veljače 2020.

presudio je

I. Odbija se tužbeni zahtjev za poništenje rješenja Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, klasa: UP/I-344-03/16-11/212, urbroj: 376-10-18-19 od 21. lipnja 2018. godine.

II. Nalaže se tužitelju Hrvatskom Telekomu d.d. iz Z., da zainteresiranoj osobi G. L. nadoknadi troškove upravnog spora u iznosu od 3.125,00 kuna u roku od 60 dana od primitka ove presude.

III. Ova će se presuda objaviti u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

Osporenim rješenjem tuženika utvrđeno je da je tužitelj infrastrukturni operator i ima pravo puta na nekretninama koje se na dan donošenja ovog rješenja nalaze u vlasništvu/suvlasništvu G. L., (dalje u tekstu: Grad) prema evidenciji Općinskog suda u Bjelovaru, Zemljišnoknjižnog odjela P., dostupnoj na zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra – javnoj aplikaciji, na kojim nekretninama HT ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje u tekstu: EKI) prema podacima o EKI navedenim u Elaboratu za pravo puta broj: 550/2016 (dalje u tekstu: Elaborat), a koje nekretnine koristi za pristup, postavljanje, korištenje, popravljanje i održavanje svoje EKI. Elaborat je u dijelu o količini, vrsti i prostornom položaju EKI sastavni dio ovog rješenja.

Točkom II. izreke osporenog rješenja utvrđeno je da je tužitelj infrastrukturni operator i ima pravo puta na nerazvrstanim cestama u vlasništvu Grada, navedenim u potvrdi P.-s. županije, G. L., klasa: 300-01/15-01/01, urbroj: 2162/02-03-04/1-18-43 i urbroj: 2162/02-03-04/1-18-44 od 14. veljače 2018., te potvrdi P.-s. županije, Grada L. klasa: 300-01/15-01/01, urbroj: 2162/02-01/16-29 od 27. prosinca 2016. godine koje potvrde su sastavni dio ovog rješenja, a na kojim nerazvrstanim cestama tužitelj ima izgrađenu EKI prema podacima o EKI navedenim u Elaboratu i koristi ih za pristup, postavljanje, korištenje, popravljanje i održavanje svoje EKI.

Točkom III. izreke utvrđuje se tužitelj infrastrukturnim operatorom i ima pravo puta na nekretninama navedenim u Uvjerenju P.-s. županije, Upravno odjela za gospodarstvo i graditeljstvo, klasa: 350-01/16-03/189, urbroj: 2177/1-06-01/1-16-2 od 11. listopada 2016. godine na kojim nekretninama tužitelj ima izgrađenu EKI prema podacima o EKI navedenim u Elaboratu i koristi ih za pristup, postavljanje, korištenje, popravljanje i održavanje svoje EKI.

Daljnjim točkama izreke osporenog rješenja (IV. – IX.) određeno je da količinu i vrstu EKI iz točke I., II. i III. ovog rješenja čine trase kabelske kanalizacije te trase elektroničkih komunikacijskih vodova u zemlji i nadzemnih elektroničkih komunikacijskih vodova navedene u Elaboratu. Utvrđuje se godišnja naknada za pravo puta prema površini zemljišta na kojem se nalazi EKI, sukladno podacima navedenim u Elaboratu i vrsti zemljišta navedenoj u evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela P. ili podredno Odjela za katastar nekretnina P., dostupnoj na zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra – javnoj aplikaciji, uz primjenu iznosa naknade i načina obračuna određenim u članku 6. i 7. stavcima 1., 2., 3. i 4. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta (»Narodne novine«, broj: 152/11., 151/14. i 95/17., dalje u tekstu: Pravilnik). Utvrđeno je pravo zainteresirane osobe na godišnju naknadu za pravo puta za nekretnine iz ovog rješenja od 16. svibnja

2016. godine, odnosno od dana uknjižbe prava vlasništva/suvlasništva na nekretninama iz točke I. u korist zainteresirane osobe ako je nastupila nakon tog datuma, prema evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela K. dostupnoj na zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra – javnoj aplikaciji.

Tužitelj se obvezuje u roku od osam dana od primitka rješenja napraviti obračun godišnje naknade za pravo puta temeljem parametara iz ovog rješenja te obračun sa svim podacima koji su primijenjeni dostaviti HAKOM-u i Gradu.

Tužitelj je obvezan u roku deset dana od primitka rješenja platiti zainteresiranoj osobi naknadu za pravo puta iz ovog rješenja za prvu, drugu i treću godinu, a svaka sljedeća godišnja naknada za pravo puta plaća se u roku od osam dana po isteku razdoblja za koje je naknada plaćena. Grad je obavezan omogućiti tužitelju ostvarivanje prava na nekretninama iz ovog rješenja.

Tužitelj u tužbi navodi da mu je osporeno rješenje doneseno u ponovljenom postupku nakon što je Visoki upravni sud Republike Hrvatske presudom UsII-12/17 poništio ranije rješenje uz obrazloženje da obveza infrastrukturnog operatora na plaćanje naknade za pravo puta postoji isključivo prema vlasniku nekretnine na kojoj je izgradio EKI, a koji svoj status mora nesporno dokazati odgovarajućim dokazom, jer za pravilnu primjenu odredbe čl. 28. st. 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama (»Narodne novine« broj 73/08., 90/11., 133/12., 80/13., 71/14., 72/17., dalje u tekstu: ZEK) nije mjerodavno faktično stanje.

Tužitelj smatra da je tuženik priznao Gradu pravo vlasništva, a time status ovlaštenika naknade za pravo puta, za niz nekretnina za koje nije nedvojbeno dokazano da bi se nalazile u vlasništvu Grada.

Tako je i pravo puta utvrđeno za kategorije nekretnina kao što su nerazvrstane ceste, društveno vlasništvo bez upisanog nositelja prava korištenja i to za koje iz zemljišnih knjiga ne proizlazi da bi se nalazile u vlasništvu Grada.

U odnosu na nerazvrstane ceste smatra da je tijekom upravnog postupka trebalo nedvojbeno utvrditi radi li se o česticama koje se nalaze u toj kategoriji. Navodi da nije sporno da je pored zemljišnoknjižnog stanja relevantno stanje u postupku dokazivanja prava vlasništva na nekretninama i stjecanje prava vlasništva *ex lege* na temelju samog zakona neovisno o neupisanom pravu vlasništva Grada u zemljišnim knjigama, kao što je to slučaj s nerazvrstanom cestama primjenom odredaba Zakona o cestama. No, smatra da je potrebno utvrditi da je upravo riječ o toj vrsti nekretnine kako bi se isključila bilo kakva dvojba o stjecanju prava vlasništva. Pri tome navodi mišljenje koje je zauzeo Visoki upravni sud Republike Hrvatske u presudi posl. br. UsII-8/17 kojom je poništeno rješenje tuženika doneseno u postupku utvrđivanja infrastrukturnog operatora i određivanja visine naknade za pravo puta.

Tuženik se isključivo poziva na potvrdu P.-s. županije, Grada L. klasa: 300-01/15-01/1, urbroj: 2162/02-03-04/1-18-43 i urbroj: 2162/02-03-04/1-18-44 od 14. veljače 2018. godine te potvrdu P.-s. županije, Grada L., klasa: 300-01/15-01/1, urbroj: 2162/02-01 16-29 od 27. prosinca 2016. godine, navodeći kako je Grad u tim potvrdama popisao čestice koje bi u naravi trebale predstavljati nerazvrstane ceste u njegovom isključivom vlasništvu. Tužitelj smatra da ove potvrde ne predstavljaju dostatan dokaz nedvojbenog utvrđivanja da bi bila doista riječ o nerazvrstanim cestama u isključivom vlasništvu Grada. Sukladno čl. 102. Zakona o cestama smatra da postoji izričita obveza općina i gradova da usklade stvarno stanje se zemljišno knjižnim stanjem i izvrše evidentiranja nerazvrstanih cesta u katastru te shodno tome i u zemljišnim knjigama, kao i da po potrebi pribave odgovarajuće izmjere za potrebe usklađivanja stvarnog stanja. Smatra da je Grad to bio dužan učiniti temeljem čl. 224. Zakona o zemljišnim knjigama neovisno o tome da li stvarno pravo stečeno pravnim poslom, odlukom suda ili drugog tijela ili zakonom.

Smatra da je tuženik Gradu priznao pravo na naknadu za pravo puta i na nekretninama za koje se upisi u zemljišnim knjigama vode samo kao »društveno vlasništvo« bez upisanog nositelja prava korištenja. Time je Gradu priznato pravo na ubiranje naknade za pravo puta na niz nekretnina koje se u zemljišnim knjigama vode samo kao društveno vlasništvo bez upisanog nositelja prava korištenja, a sve temeljem Uvjerenja P.-s. županije, Upravnog odjela za gospodarstvo i graditeljstvo klasa: 350-01/16-03/189, urbroj: 2177/1-06-01/1-16-2 od 11. listopada 2016. godine.

Samim time što tuženik navodi kako iz dostavljenog uvjerenja proizlazi da su određene čestice na dan 24. srpnja 1991. godine bila unutar građevnog područja Grada ne može se smatrati nesporno utvrđenim da bi se te čestice za koje se u zemljišnim knjigama i dalje vode upisi kao društveno vlasništvo bez upisanog nositelja prava korištenja doista nalazile u vlasništvu Grada.

Polazeći od toga da se radi o upisima društvenog vlasništva bez upisanog nositelja prava korištenja u smislu čl. 362. st. 1. i 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima tužitelj ukazuje na odredbu čl. 362. st. 3. tog zakona prema kojem se presumira da su vlasništvo Republike Hrvatske sve stvari iz društvenog vlasništva na području Republike Hrvatske glede kojih nije utvrđeno u čijem su vlasništvu niti djeluje predmnijeva vlasništva iz st. 1. i 2. ovog članka, a tko tvrdi suprotno to treba moći i dokazati.

Tužitelj navodi Zakon o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 94/13., 18/16. i 89/17.) koji propisuje čl. 4. st. 2. točka 13. da se državnom imovinom smatraju nekretnine koje se u zemljišnim knjigama vode kao društveno vlasništvo i općenarodna imovina. Dana 14. lipnja 2018. godine stupio je na snagu